

Vammaisten työllistämisen kustannukset suhteessa työtoiminnan kustannuksiin

1.10.2024

Kustannuslaskelman taustaa

Tässä kustannuslaskelmassa on tarkoitus avata vammaisten työllistämisen kustannuksia suhteessa päiväaikaisen toiminnan kustannuksiin.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vammaispalvelujen tuetun työllistämisen kautta tällä hetkellä työsuhteessa on 40 henkilöä. Näiden henkilöiden työllistymistä Te-palvelut on tukenut 70 % palkkatuella, joka on myönnetty vamman tai sairauden perusteella. Henkilöt ovat valtaosin kehitysvammaisia, yksittäisiä cp-vammaisia ja autismin kirjon henkilöitä on muutamia. Asiakkaiden toimeentulo perustuu pääsääntöisesti työkyvyttömyyseläkkeeseen tai kuntoutustukeen ja he tekevät osa-aikatyötä.

Kehitysvammaisilla henkilöillä on subjektiivinen oikeus päivä- tai työtoimintaan.

Tässä laskelmassa verrataan 40 henkilön työtoiminnan ja työllistämisen kustannuksia.

Kustannusvaikutus vuositasolla

40 vammaispalvelujen asiakasta

Työsuhteessa

Palkkatukikustannus
- 235 200€ (Te)
Työhönvalmennuksen kustannus
- 150 000€ (Hva)
Vaikutus eläkkeensaajan asumistukeen
+ 120 000 € (Kela)
Verotulot
+ 26 880 € (valtio, kunta)

Yhteensä

238 320€

Työtoiminnassa

Palvelun hinta
- 987 424€ (Hva)
Kuljetuskustannus
- 25 520€ (Hva)
Vaikutus eläkkeensaajan asumistukeen
- 120 000 € (Kela)
Työosuusraha
- 73 600€ (Hva)

Yhteensä

1 206 544€

Päiväaikaisen toiminnan hinta

TYÖTOIMINNAN KUSTANNUS OMANA TOIMINTANA

Päiväaikaisen toiminnan järjestämisen keskimääräinen hinta Ekhvan omissa yksiköissä on v.2024 118,20 € päivältä. Hinta perustuu yksiköiden kustannuksiin ilman maksutuottoja ja jakajana on käytetty asiakkaiden käyntipäiviä vuositasolla. Kustannuksina ei ole huomioitu kuljetuskustannuksia tai ateriakuluja.

Tämä laskelma perustuu siihen, että 40 asiakasta kävisi toiminnassa keskimäärin neljänä päivänä viikossa. On huomioitava, että kustannukset syntyvät pääosin henkilöstö-, tila- ja tarvikekustannuksista, jotka ovat kiinteitä kustannuksia.

$52 \text{ vkoa} \times 4 \text{ pv/vko} = 208 \text{ päivää työtöiminnassa vuodessa}$

$208 \text{ pv} \times 118,20 \text{ €} = 24\,585,60 \text{ €}$

$40 \text{ asiakasta} \times 24\,585,60 \text{ €} = \mathbf{983\,424 \text{ €}}$

Päiväaikaisen toiminnan kustannus

KULJETUSKUSTANNUS

Vammaispalveluissa myönnetään päiväaikaiseen toimintaan liikkumista tukevaa palvelua, jolla korvataan asiakkaalle aiheutuneet kustannukset julkisen liikenteen lipun hinnasta - halvin tapa on yleensä maksaa asiakkaan kk-kortti. Kuukausikortin hinta Lappeenrannassa on v.2024 56,00 €. Laskelma on tehty tätä hintaa käyttäen. Kustannus on laskettu 11 kuukaudella siksi, että yleensä asiakas pitää taukoa päiväaikaisesta toiminnasta kesällä kuukauden verran.

$$56 \text{ €} \times 40 = 2240 \text{ €}$$

$$2240 \text{ €} \times 11\text{kk} = \mathbf{24\ 640 \text{ €}}$$

1.1.2025 voimaantuleva uusi vammaispalvelulaki vaikuttaa asiakkaiden oikeuteen saada työtoimintaan ilmaiset kuljetukset. Kuljetuskustannukset tulevat väheneämään tältä osin.

Päiväaikaisen toiminnan hinta

TYÖOSUUSRAHA

Asiakkaat osallistuvat vammaisten henkilöiden työtoimintaan sosiaalihuolto- tai erityishuoltolain perusteella. Toiminnasta maksetaan työosuusrahaa, joka on Etelä-Karjalan hyvinvointialueella 1–2 € tunnilta. Tässä laskelmassa työosuusraha on 2 €/h siitä syystä, että Ekhvan vammaispalveluissa korotettua työosuusrahaa maksetaan sellaisille asiakkaille, jotka suuntaavat työelämäänsä ja heillä on siksi työllistymistä tukevan toiminnan palvelupäätös. Laskelma on tehty sillä oletuksella, että asiakas osallistuu työtoimintaan 20h viikossa (5h/4pv/vko).

$$20 \text{ h} \times 2 \text{ €} = 40 \text{ €}$$

Vuodessa maksetaan työosuusrahaa 46 viikosta

$$46 \times 40 \text{ €} = 1840 \text{ € (yhden asiakkaan työosuusraha vuodessa)}$$

$$1840 \text{ €} \times 40 \text{ asiakasta} = \mathbf{73\ 600 \text{ €/vuosi}}$$

Työllistämisen kustannus

PALKKATUKIKUSTANNUS

Asiakkaiden työsuhteen taustalla on poikkeuksetta Te-palveluista työnantajalle maksettava palkkatuki, joka on myönnetty sairauden tai vamman perusteella ja on 70 % palkkauskustannuksista (ei sisällä sivukuluja). Tuella on tarkoitus kompensoida työntekijän alentunutta tuottavuutta.

Asiakkaat tekevät osa-aikaista työtä eläkkeen ansiorajan puitteissa työajan ollessa yleensä n. 15 h/viikko. Ko. tuntimäärä on pohjana tässä laskelmassa. Laskelmassa asiakkaiden kuukausipalkka on 700 euroa bruttona.

$700 \text{ €} \times 70 \% \text{ palkkatukikustannus} = 490 \text{ €}$

$490 \text{ €} \times 12 \text{ kk} = 5880 \text{ €}$

$5880 \text{ €} \times 40 \text{ asiakasta} = \mathbf{235\ 200 \text{ € /vuosi}}$

Työllistämisen kustannus

TYÖHÖNVALMENNUSPALVELUN KUSTANNUS

Työhönvalmennuksen kustannus (40 asiakasta) on laskettu Ekhvan vammaisten tuetun työllistämisen palveluyksikön ulkoisista toimintakuluista. Ulkoisista kuluista on huomioitu laskelmassa 40 % perustuen työsuhteessa olevien määrään koko yksikön asiakasmäärästä. Ekhvan vammaispalveluissa on kolme työhönvalmentajaa, asiakkaita on noin sata.

150 000 € (40% tuetun työllistämisen yksikön kustannuksista)

Työllistämisen vaikutus

ELÄKKEENSAAJAN ASUMISTUKI

Asiakkaat ovat pääsääntöisesti työkyvyttömyyseläkkeellä tai kuntoutustuella ja saavat lisäksi eläkkeensaajan asumistukea Kelalta. Ansiotulot vaikuttavat asumistukeen sitä pienentäen. 700 €:n kuukausituloilla asumistuki laskee n. 250 € kuussa. Vaikutus on laskettu Kelan eläkkeensaajan asumistuen laskurilla (yksinasuva, ei omaisuutta, 550e kk-vuokra).

40 asiakkaan työllistämisen vaikutus eläkkeensaajan asumistuen kustannuksiin vuositasolla:

$$(250 \text{ €} \times 12) \times 40 = \mathbf{120\ 000 \text{ €}}$$

Työllistämisen vaikutus

VEROTULOT

Verotulot on laskettu työllistyneen keskimääräisestä kuukausipalkasta 700 euroa 8 % veroprosentilla.

8 % verotulo kuussa = 56 €

56 € x 12kk = 672 €

672 € x 40 asiakasta = **26 880 €/vuosi**

Huomioitavaa kustannuslaskelmasta

Kustannuslaskelma on pyritty laskemaan mahdollisimman realistisesti ja todellisilla kustannuksilla.

Laskelmaa tehdessä on tunnistettu, että Te-palvelujen järjestäminen kyseisille asiakkaille tuottaa jonkin verran kustannuksia.

Lisäksi on huomioitava, että asiakkaiden siirtyminen osin työterveyspalvelujen piiriin vähentää julkisten terveyspalvelujen käyttöä. Työterveyspalvelujen kustannuksia ei ole laskettu ja huomioitu kustannuksissa.

Työllistymisellä on usein lukuisia myönteisiä vaikutuksia osallisuuden ja hyvinvoinnin kasvuun. Lisäksi työyhteisöjen monimuotoistumisen on nähty parantavan työhyvinvointia ja työilmapiiriä.

Työllistämisen kustannusvaikutus Ekhvalle suhteessa työtoiminnan palvelun järjestämisen kustannuksiin

Vuonna 2024 Ekhva on työllistänyt 15 kehitysvammaista henkilöä avustaviin tehtäviin osaaikaisesti. Henkilöt ovat työllistyneet erilaisiin avustaviin tehtäviin (puhtaanapito, keittiöhuolto, ulkoaluetyöt, vertaisohjaus).

Seuraavilla dioilla on laskettuna kustannusvaikutusta, kun verrataan vammaisen henkilön työllistämistä suhteessa työtoiminnan palveluun. Osan asiakkaista työllistämiseen on saatu Te-hallinnolta palkkatuen lisäksi työolosuhteiden järjestelytukea: *Korvausta toisen työntekijän antamasta avusta voi saada enintään 20 työtunnille kuukaudessa enintään 18 kuukauden ajan. Tukea maksetaan kuukausittain jälkikäteen 20 euroa tunnilta toteutuneiden työtuntien perusteella.*

Puhtaanapidon tehtäviin työllistäminen on vähentänyt siivouksen ostopalvelujen käyttöä.

Vertailukohtana on laskettu vastaavasti 15 vammaispalvelujen asiakkaan työtoiminnan kustannus, kun palvelu järjestetään Ekhvan omana toimintana.

Kustannusvaikutusvertailu vuositasolla Ekhvalla

15 vammaispalvelujen asiakasta

Työsuhteessa Ekhvalla

Palkkakulut
- 126 000€
Sivukulut 24%
- 30 240€
Palkkatuki 70%
+ 88 200 €
Järjestelytuki
+ 33 600 €
Työhönvalmennus
- 56 250 €

Yhteensä

90 690€

Työtoiminnassa Ekhvan omassa yksikössä

Palvelun hinta
- 368 784€
Kuljetuskustannus
- 9240€
Työosuusraha
- 27 600€

Yhteensä

405 624€

Muuta huomioitavaa

Työllistyminen kerryttää asiakkaille työeläkettä.

Työllistäminen avustaviin tehtäviin sotesektorilla vapauttaa muun henkilöstön työaika-ammattitehtäviin.

Työllistäminen vähentää ostopalvelujen käyttöä esim. siivouksessa. On edullisempaa työllistää osatyökykyisiä palkkatuella siivoustehtäviin kuin ostaa sama siivouskokonaisuus ulkopuoliselta taholta.

Käytännön esimerkki:

Ryhmätyöllistymismalli Kaislassa (5 henkilön palkkauskustannus 70% palkkatuella ilman työolosuhteiden järjestelytukea) **1050€ /kk**

Ison avun siivous Saimaan tukipalveluilta **1280 € /kk**

Hanna Lange

Toimintayksikön esihenkilö, Vammaisten tuettu työllistäminen

040 651 1841

hanna.lange@ekhva.fi

Anne Ikaheimonen

Palvelupäällikkö, Toiminnalliset palvelut

0400 534 711

anne.ikaheimonen@ekhva.fi

